

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 58/2011-24

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 1. februára 2011 predbežne prerokoval sťažnosť T. Š., D., zastúpenej advokátom JUDr. P. M., L., vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava IV v konaní sp. zn. 6 C 619/96 a postupom Krajského súdu v Bratislave v konaniach sp. zn. 20 Co 156/98, 20 Co 173/98 a sp. zn. 14 Co 327/2008 a takto

rozhodol:

Sťažnosť T. Š. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e:

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 22. novembra 2010 doručená sťažnosť T. Š. (ďalej len „sťažovateľka“) vo veci namietaného porušenia jej základných práv a slobôd všeobecnými súdmi, ktorú po výzve ústavného súdu na

odstránenie nedostatkov podania opravil a doplnil ňou splnomocnený právny zástupca JUDr. P. M. podaním doručeným ústavnému súdu 18. januára 2011. Vzhľadom na nedostatky sťažovateľkou pôvodne podanej sťažnosti ústavný súd považoval upravený petit obsiahnutý v doplnení sťažnosti podanom kvalifikovaným právnym zástupcom sťažovateľky za rozhodujúci pre obsahové vymedzenie sťažnosti. Sťažovateľka teda namietala porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava IV (ďalej len „okresný súd“) v konaní sp. zn. 6 C 619/96 a postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaniach sp. zn. 20 Co 156/98, 20 Co 173/98 a sp. zn. 14 Co 327/2008.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že na bývalom Obvodnom súde Bratislava IV bola proti sťažovateľke podaná 22. októbra 1996 žaloba o ochranu osobnosti. Konanie bolo vedené pod sp. zn. 6 C 619/96 a sp. zn. 6 C 32/00. Dňa 22. januára 1998 vydal okresný súd vo veci rozsudok, proti ktorému sa sťažovateľka 1. apríla 1998 odvolala. Krajský súd rozsudkom sp. zn. 20 Co 156/98, 20 Co 173/98 z 10. decembra 1999 potvrdil rozsudok okresného súdu. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v dovolacom konaní rozsudkom sp. zn. 3 Cdo 258/2007, 3 Cdo 63/2008 z 29. apríla 2008 zrušil rozsudok krajského súdu z 10. decembra 1999 a vec vrátil na ďalšie konanie. Krajský súd následne vec prerokoval v novom konaní a 17. marca 2009 vyniesol rozsudok č. k. 14 Co 327/2008-333, ktorým potvrdil rozsudok okresného súdu. Najvyšší súd následne podané dovolanie sťažovateľky z 26. apríla 2009 odmietol uznesením sp. zn. 3 Cdo 125/2010 z 5. augusta 2010 z dôvodu jeho procesnej neprípustnosti.

Sťažovateľka odôvodnila podanie sťažnosti takto:

„Okresný súd Bratislava IV... porušil základné právo navrhovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov ako aj právo na prejednanie veci v primeranej a to tým, že podľa v čase podania žaloby bolo platné ustanovenie § 200i ods. 4 0. s. p., podľa ktorého bol súd povinný rozhodnúť vo veci ochrany osobnosti najneskôr do 1 roka od podania

žaloby. Súd však rozhodol až vyhlásením rozsudku dňa 22.01.1998, keď žaloba bola podaná súdu dňa 22.10.1996. K nedodržaniu stanovenej lehoty došlo zavineným konaním súdu, jeho neefektívnymi krokmi a neustálym odročovaním pojednávania...

Krajský súd Bratislava v konaní sp. zn. 20Co 156/1998 a 20Co 173/1998... porušil základné právo navrhovateľa na domáhanie sa svojho práva na nestrannom a nezávislom súde a ďalej porušil základné právo navrhovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov ako aj právo na prejednanie veci v primeranej lehote. K predmetnému porušeniu došlo tým, že Krajský súd Bratislava v predmetnej veci nerozhodoval ako nezávislý a nestranný, keď vyniesol rozsudok v senáte voči ktorému T. Š. podala námietku zaujatosti, keď o tejto námietke zaujatosti nerozhodoval nadriadený súd. ... Krajský súd Bratislava v predmetnej veci porušil ust. § 200i ods. 4 O. s. p., keď T. Š. podala odvolanie proti rozsudku Okresného súdu Bratislava IV sp. zn. 6C 619/96 Krajskému súdu Bratislava dňa 01.04.1998 a tento súd rozhodol vyhlásením rozsudku až 10.12.1999. ...

Krajský súd Bratislava v konaní sp. zn. 14Co/327/2008 porušil článok 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, porušil základné právo navrhovateľa na domáhanie sa svojho práva na nestrannom a nezávislom súde a to tým, že dokazovanie nevykonával v súlade s príslušnými ustanoveniami O. s. p... Krajský súd Bratislava na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam v dôsledku nesprávneho vyhodnotenia dôkazov, pričom úplne odmietol dôkazy predložené T. Š. aj napriek tomu, že sa týkali merita veci. Dôvodíme, že Krajský súd Bratislava v tejto veci nepostupoval ako nestranný a nezávislý súd. T. Š. proti predmetnému rozsudku už nemala možnosť podať opravný prostriedok. “

Sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd vydal takéto rozhodnutie:

„Okresný súd Bratislava IV v konaní pod sp. zn. 6C 619/96 porušil základné právo T. Š. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky ako aj právo na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. T. Š. priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 6 000 EUR ..., ktoré jej je Okresný súd Bratislava IV povinný vyplatiť do dvoch mesiacov...

3. *Krajský súd Bratislava v konaní pod sp. zn. 20Co 156/1998 20Co 173/1998 porušil základné právo T. Š. na konanie pred nezávislým a nestranným súdom podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a ďalej porušil základné právo T. Š. na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky ako aj právo na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.*

4. *T. Š. priznáva primerané finančné zadošťačenie v sume 6 000 EUR ..., ktoré jej je Krajský súd Bratislava povinný vyplatiť do dvoch mesiacov...*

5. *Krajský súd Bratislava v konaní pod sp. zn. 14Co/327/2008 porušil základné právo T. Š. pred nezávislým a nestanným súdom podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.*

6. *Rozsudok Krajského súdu Bratislava sp. zn. 14Co/327/2008-333 zo dňa 17. marca 2008 sa zrušuje.*

7. *Okresný súd Bratislava IV a Krajský súd Bratislava sú povinní zaplatiť náhradu trov konania T. Š. na účet jej právneho zástupcu JUDr. P. M... do pätnástich dní od právoplatnosti nálezu.*

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd

návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa skúmajúc, či nie sú dané dôvody na jeho odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde návrh nie je prípustný ak sa týka veci, o ktorej ústavný súd už rozhodol, okrem prípadov, v ktorých sa rozhodovalo len o podmienkach konania, ak v ďalšom návrhu už podmienky konania boli splnené.

Sťažovateľka už namietala porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 32/00 aj na ústavnom súde sťažnosťou doručenu 10. júla 2003. Ústavný súd nálezom č. k. III. ÚS 17/04-76 zo 17. júna 2004 rozhodol, že v konaní sp. zn. 6 C 32/00 okresný súd porušil jej základné právo podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, priznal jej finančné zadosťučinenie v sume 30 000 Sk a prikázal okresnému súdu konať bez zbytočných prietáhov.

Neskoršími podaniami sťažovateľka opäť namietala porušenie svojich základných práv. Konkrétne podaním doručeným 2. júla 2008 namietala porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 619/96, avšak ústavný súd túto sťažnosť uznesením č. k. IV. ÚS 319/08-14 z 10. októbra 2008 odmietol ako zjavne neopodstatnenú. V časti, v ktorej sťažovateľka namietala porušenie svojho práva na prejednanie svojej záležitosti „*nezávislým a nestranným súdom a v primeranej lehote*“ podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd sťažnosť odmietol z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie. Aj ďalším podaním doručeným ústavnému súdu v rovnaký deň (t. j. 2. júla 2008) sťažovateľka

namietala porušenia svojich základných práv, a to v konaní vedenom krajským súdom pod sp. zn. 20 Co 156/98, 20 Co 173/98. Pokiaľ išlo o namietané porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd uznesením zo 16. decembra 2008 sťažnosť odmietol vyhodnotiac ju ako zjavne neopodstatnenú, a pokiaľ išlo o namietané porušenie základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy, považoval ústavný súd vzhľadom na princíp subsidiarity svoju právomoc na prerokovanie sťažnosti za vylúčenú, a preto sťažnosť odmietol.

Ústavný súd preskúmaval namietané porušenia základných práv sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupmi okresného súdu v konaní sp. zn. 6 C 619/96, krajského súdu v konaniach sp. zn. 20 Co 156/98, 20 Co 173/98 a sp. zn. 14 Co 327/2008 a najvyššieho súdu v konaní sp. zn. 3 Cdo 258/2007, 3 Cdo 63/2008 aj na základe ďalšej jej sťažnosti doručenej ústavnému súdu 24. júna 2009, o ktorej rozhodol po predbežnom prerokovaní uznesením č. k. IV. ÚS 284/09-21 z 19. augusta 2009. Ústavný súd v časti namietajúcej porušenie jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v označených konaniach okresného súdu, krajského súdu a najvyššieho súdu vychádzal zo stabilizovanej judikatúry, podľa ktorej jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcej zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľov a že zároveň ochranu tomuto základnému právu ústavný súd poskytuje len vtedy, ak bola sťažnosť podaná v čase, keď k namietanému porušovaniu práva ešte mohlo dochádzať a nečinnosť orgánu verejnej moci v tom čase ešte mohla trvať. Keďže však ústavný súd zistil, že konanie na okresnom súde vedené pod sp. zn. 6 C 619/96 bolo právoplatne skončené vydaním a doručením rozsudku krajského súdu sp. zn. 14 Co 327/2008 zo 17. marca 2009 (doručeným sťažovateľke 27. apríla 2009), ktorým krajský súd potvrdil rozsudok okresného súdu č. k. 6 C 619/96-95 z 22. januára 1998, a aj konania na krajskom súde vedené pod sp. zn. 20 Co 156/98 a 20 Co 173/98 a sp. zn. 14 Co 327/08 boli v čase podania jej sťažnosti právoplatne skončené, ústavný súd sťažnosť v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Rovnaký dôvod (t. j. zjavná neopodstatnenosť) viedol

ústavný súd k odmietnutiu sťažnosti pre namietané porušenia základných práv podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru aj vo vzťahu k sťažovateľkou napadnutému konaniu najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 258/2007 a 3 Cdo 63/2008, ktoré bolo právoplatne skončené rozsudkom z 29. apríla 2008.

Druhú časť sťažnosti doručenu ústavnému súdu 24. júna 2009, ktorá smerovala k namietanému porušeniu sťažovateľkinho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní sp. zn. 6 C 619/96, postupom krajského súdu v konaní sp. zn. 20 Co 156/98, 20 Co 173/98, ako aj postupom najvyššieho súdu v konaní sp. zn. 3 Cdo 258/2007 a 3 Cdo 63/2008, ústavný súd vychádzajúc z § 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde už citovaným uznesením č. k. IV. ÚS 284/09-21 z 19. augusta 2009 odmietol ako podanú oneskorene. Ústavný súd považoval sťažnosť za včas podanú, len pokiaľ išlo o rozsudok krajského súdu č. k. 14 Co/327/2008-333 zo 17. marca 2008, ktorý bol sťažovateľke doručený 27. apríla 2009, a vzhľadom na uvedené preskúmal tento napadnutý rozsudok krajského súdu a po vysporiadaní sa s námietkami sťažovateľky (napr. porušenie „*rovnosti práv pred súdom*“, manipulácia výpovedí svedkov a odmietnutie dôkazov predkladaných sťažovateľkou) vyhodnotil aj zvyšnú časť sťažnosti pre zjavnú neopodstatnenosť, pretože zistené skutočnosti nesignalizovali porušenie jej základných práv, a preto sťažnosť ako celok odmietol.

Ústavný súd vzhľadom na opísané zistenia porovnal obsah sťažnosti doručenej 22. novembra 2010, doplnenej podaním jej právneho zástupcu doručeným 18. januára 2011, s obsahom sťažnosti, ktorá bola doručená 24. júna 2009, o ktorej už ústavný súd právoplatne rozhodol uznesením č. k. IV. ÚS 284/09-21 z 19. augusta 2009 a zistil, že sťažovateľka v oboch sťažnostiach zhodne namietala porušenie základných práv a slobôd podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a to v tých istých konaniach vedených všeobecnými súdmi (t. j. v konaní okresného súdu sp. zn. 6 C 619/96 a v konaniach krajského súdu sp. zn. 20 Co 156/98, 20 Co 173/98 a 14 Co/327/2008). Ústavný súd preto považuje sťažnosť z 22. novembra 2010 doplnenú podaním z 18. januára 2011 kvalifikovaným právnym zástupcom za návrh, ktorý sa týka tej

istej veci, o ktorej ústavný súd už právoplatne rozhodol na základe predchádzajúcej sťažnosti. Prerokovaniu takémuto návrhu však bráni prekážka veci rozhodnutej (res iudicata) zakotvená v § 24 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého je potrebné takýto opakovaný návrh považovať za neprípustný pod podmienkou, že v predchádzajúcom prípade sa nerozhodovalo len o podmienkach konania a v ďalšom návrhu už podmienky konania boli splnené.

Ústavný súd posudzujúc jednotlivé okolnosti prípadu dospel k záveru, že v časti namietajúcej porušenie základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nedošlo k splneniu podmienok, ktorých nedostatok viedol k odmietnutiu skoršej sťažnosti spočívajúcich v skutočnosti, že predmetné konania vedené okresným súdom a krajským súdom proti sťažovateľke boli už v tom čase právoplatne skončené. Na tejto skutočnosti nič nezmenilo ani uznesenie najvyššieho súdu z 5. augusta 2010 sp. zn. 3 Cdo 125/2010, ktorým odmietol dovolanie sťažovateľky smerujúce proti rozsudku krajského súdu sp. zn. 14 Co 327/2008 zo 17. marca 2009. Ani vo vzťahu k druhej časti sťažnosti, ktorou sťažovateľka namietala porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, nedošlo medzičasom k splneniu podmienok konania, pretože k splneniu podmienky konania spočívajúcej v dodržaní lehoty na podanie sťažnosti ústavnému súdu, ak už táto lehota uplynula, nemôže ďalším plynutím času dôjsť. Keďže ústavný súd už v konaní o predchádzajúcej sťažnosti z 24. júna 2009 skúmal dôvodnosť namietaného porušenia základného práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorého sa mal dopustiť krajský súd rozsudkom sp. zn. 14 Co/327/2008 zo 17. marca 2009, dospejúc k záveru o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti ústavný súd nepovažoval ani v tejto časti návrh za prípustný, a preto sťažnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti rozhodovanie o ďalších návrhoch sťažovateľky v danej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 1. februára 2011